

82 Księga Trzecia. O Cudach wielkich,

wmierły / we Grzody w Pietri / województwie Duskie z Cysią. Toż pozwolił na dżeni Śabuśmę / y na Kośby dżeni przez tego aktawę. Dat. Romæ apud S. Mariam Maiorem. Anno Domini. 1640. Die 15. Octobris.

Potym pozwolił zupełny Odpust na dżeni Święta Śagleśnia Krzyża Świętego / Etoby siespowiadali y Przeszczęśliwcy Święty Eucharyst przymierali / y modlili sie za wywyższenie Kościoła świętego / y za wykoreknie bladów Chrystyciels / y za życie Panom Chrześcijańskim. Dat. Romæ apud S. Mariam Maiorem, die 24. Septembris. Anno Domini. 1642.

Znowu tenie Papież tegoż czasu per speciale Diploma pozwolił także dodjeliatku lat. Jż Etoby w tym Kościele Świętego Stanisława nowoedzili śiedm Ołtarzem y modlili się także za Wywyższenie Kościoła Świętego Katolickiego it. Kośdy także za każdym razem dostępuje tych roszystkich Odpustów Etorych doszczępula w Kzymie w Kościele Świętych Piotra y Pawła / gdy w nim takżenawiedza śiedm Ołtarzem.

Tenje Papież Urban VIII postanowił Confraternitatem Sanctæ Crucis Bractwo Świętego Krzyża / Etoremu nadal bardziej wiele y wielkich Odpustów wiecznemi czasu. Mlewy iż Etoby nowoedzili ten Kościel Świętego Stanisława / albo w nim Kaplica Krzyża Świętego na dżeni Święta Śagleśnia Krzyża S. a Spowidał sie y Communitowal modląc się przez tym za wywyższenie Kościoła S. it. doszczępule zupełnego odpustu.

A Etoby też na dżeni Exaltationis Sanctæ Crucis wywyższenia Krzyża Świętego y Świętych Męczenników Krzyża y Krzyppianu także w Śledzidle in Dominica Passionis przed Kwiecien Śledzidle / y we Wtorek y w Piątek Matce Ziemia / et spowidał sie / y Przeszczęśliwy Eucharyst przymierali w te dni: taki Kośdy doszczępule śiedm lat odpustów y tak wiele Qua dragenam. Dat. Romæ apud S. Mariam Maiorem die 24. Septembris. Anno Domini. 1642.

Tenje

Drzewi Krzyż i S. Lubelskiego.

Też je Papież Rabi 1645 pozwolił na dżeni odszczępowanie ad decennium Rzędem Etoryby był na Procesji w Sobote w tym Kościele / przy Etory Litania o Panne Przeszczęśliwej śpiewa

Ciem wspomina tu Odpustów Etore sa od wielu Papieżów nadane perpetuis temporibus Bractwu Kościel Świętego Panny Przeszczęśliwej / y Bractwu Imienia Pana Jezusa / albowiem te sa optane w Rziedze Ogrod Kośki nazywanej / y Buly Papießie in integro sie przywodzą:

P R Z E M O W A.

Do stug wiernych Chryſtusowych o Cudach tego Drzewa Zbawiennego ktore z wielka uwaga przy bytności wie lu zacnych Person a Notariorum Publico były do Księg przyjmowane.

M usi nowoedzie Kośby Gugo Chryſtusowem iż to Drzewo Przeszczęśliwe Krzyża Chryſtusowego / Etore sie w Kościele / mazsy / Ojcow Zakonu Młynodziejskiego w Lublinie znayduje / lub bo zara; od tego czasu late sie na to mitysce / y wielce cudownym sposobem z osobiwem Przemidzicj Bostley doszczępale / zawsze wielkie mi Cudy słynelo / y one od Ojcow tego Kośmentu były notowane aleso spisowane; jednak potym za pożarem przez ogień / Etorem Pan Bóg to Miasto Lublin tak wiele razy nowoedzal ginać musiely / osobliwie za panowanie Arcybiskupa Augusta gdy wypaliło Miasto było pogrzebano y Kościel z Biskupem naszych Ojcow / Etorego czasu y Przywileje zmułimentowani tego/ także y Cuda pisanie w Księgach tego Drzewa Świętego ogniem sa sniesione / zaczym y wzapomnienie poſły. Zje na ten czas iſſce nie bylo de Drzewu podane / naduie tego przyczynie w starzych Księgach

23

Kościle

302

**Księga Trzecia, O Cudach wielkich
Kościelnych Pergaminowych /** iż onych czasom struēnosć
przychodziło co wydawać Typis in Publicum, gdyż tego
bylo potrzebne aby te bylo w przed na wielkich sobach apprebo-
wano, które iż sam Król czynował dla oficjalnych wes-
ien, oseblawie z Krzyżakami często u dnia go wskrzesły, dla czego
drugim przychodziło bliżej się lat czekając sprawiedliwości.
Po tym troy struēnosć, lubo podawane do Druku Cuba te-
go Drzewa Krzyża Świętego, który Exemplaria iż nie znaj-
dujemy, ani tych poslednich, które Pr. Andreas Wargoci-
us in Libro de Cruce & Crucifixo cum Priuilegio S. R. M.
Sigismundi wydal, blaczyego Cuba tego Drzewa S. Ida wazapo-
mianie, lubo Bog nisustate onego świętemi stanowić, y obiaśnicać.
Oycem tedy tego Konwentu Lubelskiego wczymili te pilność y
stananie Kolu Pełnego 1619, aby też zatem obstrueretur os-
loquentium iniqua, qui non verentur miraculis eius detra-
here, iż te Cuba per Notarium publicum cum quadam so-
lennitate były ad Acta przyniesione, do czego przystąpił Au-
thoritas Admodum Rādi. Domini Ioannis Kłiszewski, na-
ten czas Præpositi & Officialis Lublinensis, który sub pa-
nis Ecclesiasticis ex Ambona Prædicatoris reprezentat, aby či
ktory Cubow tego Drzewa Świętego i pojęcia swego bosznali,
które oni tylko per simplicem relationē sine solennitate lu-
ris przed Promotorami S. Crucis, albo Zakryfikancem lubo też
przed ktorym kolwiek Oycem oznaczonowali albo też ich zatwierdzili
swoje zamilczeli zworu one (ktorzyby sie iebęże byli znadbowani y
obeczeni byli na ten czas w Mieście Lublinie) przed pisaniem
publicznym, przyp obeczeńscy y assistentie rodu Zakryfikow Person
na ten Alt zaproponowycy na miejscu naznaczonym w Zakryficej
tego Kościoła postozylly, y idonee one pod przysięga noznanas-
wali; Ktora Inquisitia przez kilka lat trwała iko się to niżej
inter miracula pokaza, zaniedbawcy tedy ktory niemogli bydzie
obecnymi, albo bez do tego nie byli obligowani, oseblawie z in-

Byd

Byd miejscu dalejdy Królestwa tego; gdyż y społeczeństw y da-
lejdy zwiali pobożni ludzie wino albo wode zomysla tego Drze-
wa Świętego, do swoich Kratow zawoźić, malec to żobie za wa-
drożje y doświadczone lekkość przeciwnko wszelkim chorobom
y naizdom czartowiskim mocy tego Drzewa ozywiającego w ro-
zmaitych przypadkach swych doznałby nie raz, który napoz Cu-
dowony obywatelem Lubelskim, oseblawie bogim po który sie do
Zakryficy iko do Upreki nigdy nie przebrany rztawicznego cisa/
y testim visitatissimum remedium ac praesentissimum antido-
tum na wszelkie choroby dusze y cielesne.

Tetebi Cudi Drzewa Świętego Krzyża Lubelskiego,
pod Przysięga officio wyznane, darowanych zświadczenie, ale tylo
żo te ktorze sie iż czasem nazwy biali, aby Światum nie byly tayne y
onym przez żadny wazpliwości miara byla dana, z dozwoleniem
starzy, do Druku podale dla pojęcia wielkiej wiekowej Gius
Chrystusowych, opuszczalac wiele tajych Cubow nie tylko da-
wanych ale y swoich, które sie w Księgach tego Krzyża S. ob-
cojących promotorow jego pisane znajduja.

C V D P I E R W S Z Y.

Iako ta Część Wielka Drzewa Krzyża S. dostata sie
Oycem Zakonu Káznodzieskiego do Lublinia.

Bałup Kilowst wojewysz w Historię miastowę i miast
inventio z Kilową te Drzewo przenawiśle żarzenie do
Skrzernę, y bedac iż zwia w Lublinie, stanal gościem w
Klasztorze Braci franciszkanów Oycem Dominikanow. Neoperzonowy
sobie z drogi kilka dni: gdy chęcił dalej z nim iść, Konie za-
przejone w Karcie żadnym sposobem z tym Drzewem żarwie-
nym z Klasztoru postopic niechciały. Ktorym Cubem Pan Bog
dał znac Biskupowi, aby te Drzewo żarwiecze w tym Kościele
Oycem

16 Księga Trzecia, O Cudach nietkich.

Ojcowi tego Sakonu zostańil/ co musiał oczyścić. Z drugiem Cus-
tem P. Wog to Konfirmował iako niechciał tego Drzewa Świe-
tego ani czysti mieć przy infyce Kościele / aby go uśledził do
Kościoła Świętego. O czym iest berzej w Polstoyey na poczatku
tej Kolezki.

C V D III.

R Oku Pańskego / 1434. Zenytk Miesiąca Kupiec Gdańsk-
ski bedac w Lublinie: na swym synym dworze/ w Kościele
S. Stanisława Ojcow Dominikanów: & obaczyszy na Gla-
tarzu to Drzewo Krzyża Świętego / iż jego na ten czas nie opras-
zane / przyt, zle kildzic nitko do Kościoła / myśląc go nary-
dły/ wiedac to Drzewo przesadniwie czyste/ zdecidę go z seba
do Gdańskia. Co gdy oczyścił / wie pani? Hm? Rz. z dawna zem-
nie mu flancły/ y z matejsca sie żadnym skosiem rury nieściąły.
Co wiedzacken Kupiec/ iż to oczyszczono wej Bożej: wroćli
sie do Miasta/ y to Drzewo Krzyża Chryzostoma do Klaftoru
obiekt/ & Ojcu Przeorowi z Kościoła z żalem milił: cęgo się
był waił powiekszyć/ y co się gnia dhalo zbrodzieli: z nim bes-
tał pod Przysięga wyznał / & na pamiątkę Cudu tak wielkiego
na tym miejsci na Starym miu bonie stawy Kościół z Drzewa
pod Tyklem Krzyża Świętego zbudował.

Ten Cud y drugi/ ieku Thomas Président Miesiąca Miesiąca
Lubelski. 1507. Wtedy bardzo chery / y zdesperowany o zdro-
wiu/ na sculmante chorulec/ iest cukowale vzbrowiony/ virtute
huius Ligni S. Crucis; w illegadach Starzych Bergamionów.
Eccl. S. Stanislai Ord. Præd. iest napisany / & coram Actis
Notarii Publici, per modum vidimus præsentowany. Acta
per me Stanislaum Skomorowski, Præbiterum, & fideliter
conscripta, præsentibus testibus infra subscribentibus.
Ego Adamus Malecki Præbiter interfui & subscrpsi.

31

Drzewa Krzyża S. Lubelskiego.

Ja Bartoł Krecowicz reka wlosna. Ja Krzysztof Obrański
si reka wlosna.

Ten Kościol teby Krzyż S. przed Lublinem przy gościn-
cu Brakomskim dobrym jest świadectwem y pamiątką tego Cus-
tu / Etorym Bog potwierdził to/ iż Drzewa tego Przeszwoletnego
na Etorym Syn Boży smierć podbił / niechciał mieć gdzie indziej
na tym Państwie Królestwa Polskiego / tylko na tym miejsci na
Lublinie w Kościele Ojcow Sakonu Kaznodziejskiego / y aby
to Koźdemi wiadomo było zostało w dobrey pamiąci / na sę-
mym gościnicu ten Cub Bog połasał/ Etory mogli byli położyć 36
raz w Kościele gdy to Drzewo Śbamienia naszego furtue brak-
ten Kupiec: albo kiedy go iuz z Kościoła wyniesli/ lubo też w sę-
mym Miescie onego zahamować: ale mu depuścił gminu wojewód-
zak precz 36 Miasto/ y tam go depiwo na gościnu zwielikim pod
wzgledem zastanowili/ iż dalej nie mogli postąpić: wzgledem etos-
rego Cubu Woffiego/znaczenia Duha S. na tymże miejsci
Kościol zbudował. Źa czym ludzie postronni/ albo gościnni gdy
go widzeli/ pytali się co to jest za Kościol/ y co za przycyna iż taki
daleko od ludzi w osobności jest zbudowany. O czym obywatele
Lubelscy bedac tego dobrze wiadomi per traditionem ten Cub
onym przedykuta. Kościol ten był pierwszy z Drzewa wykrawiony
na Etorym byla Historia na ścianach tego Cubu Krzyż S. wymu-
lowana/ a potym z czasem iż dla swej starosci plamał się iuz do
obalenia/ infy na tym że miejsci piorum benefactorum sumptu-
bus za najwydajniejszych czasow jest zmurenowany.

C V D IIII.

R Oku Pańskiego/ 1592. Morowe Powietrze w Polsce bał
do panułac/ że zaledwie które Miasto było wolne od niego/
gdy sie iuz w Lublinie znaczenie zrozumie/ Ojcowie Sakonu Świe-
tego Dominika przy Kościele S. Stanislai/ obarcziliac sie/ aby

1670

304

Księga Trzecia. O Cudach wielkich,

lako w onym niebeskiej siedzibie tego świętnego Drzewa nie stracił pośławili miedzy sobą na peronem gromiejskim y dość przysteynym zamkowac. Co gdy znoielka uczciwościa wzynili się, scie przez piśanie Starsemu swoemu, Stoy byl w Kapitul, iestby wymarli aby onim wiedział oszaymili. Ale Pan Bog niedopuszczil, aby Drzewo to Świecie na miejcu swym przekrojonym zaśać mącnie miało, y lud w utrapieniu onym, y w ostatecznych krasach bedac podlech y swej, y ratunku nie miał zwycięzycnego zaspo- wact. Albowiem po zamkowaniu tego, mazaliutrz do Kościoła przyszedły tenże Krzyż Święty z wielkim podziwieniem wstawieli do Ołtarza stojacy wyrzucił, za co oni y lud wypustek Panu Bogu wziętoval. Ex Originali Notarii Publici Sebastiani Kaick, Anno Domini 1619. 27. Augosti.

C V D IIII.

X Iads Piotr Donat de Iwiczā żałonu Franciscā Świeciego Gwardyan Klaſteru Samociego niemierzył temu aby te Drzewo Krzyża S. które sie w Lublinie znajduje, było prawdziwoje to, na którym Christus Pan byl Ukrzyżowany. Genesja leđnego Roku 1611, bedac w Lublinie, pod czas Trybunału gdy mu w dżelni Bojego Wstapienia przysio Misię S. odprawowac o tego Ołtarza, niektórych bylo to Drzewo Świętienia naszego wyftawione, y tym swym nieuwiarstwem w Ornatce do niego przystopil: tam zaraz tak wielki strach go opętał y drzenie głębie Cielę spodkiewaniem ludzi wypustek, iż nie mogli Misię Świętej odprawowac czegom ja też byl spectator. Zajal tedy sobie przywołać spowiednika siebiego, Kapłanow tego Klaſteru, y potleknosz przy Ołtarzu Spowiedź przed nim wznił, wygnawiac z samej wielkim ten swój grzech niedowiarstwo strongego Drzewa Przenaswietnego, y potym on strach wielki y drzeń głębie Cielę tego, zfolgowało mi, iż zaczeta Misię Święta

przy

Drzewa Krzyża S. Lubelskiego.

przy diffidentie tego swego spowiedni, mogli dokonczyć o tym on sam tako Recognitione z podpisem te swoiey podał ad Notarium Publicum.

Ego Fr. Petrus Donat de Iwiczna Franciscanæ Familiae Professus Gwardianus Sanocensis bona fide & conscientia profiteor, me de hoc salutifero vitæ Ligno diffidentiam dubitationemq; veritatis habuisse. Tandem anno Dñi. 1612. ipso die Ascensionis Domini in Cælum, ante Concionem, cum ante hoc idem prædulce Lignum Ad Altare Sacrosanctum Missæ Sacrificium celebraturus fuisset, atq; accedendo locutionum diffidentiæ meæ, correptus à Domino timore nimio tremoreq; totius Corporis circumstantibus vtriusq; sexus populis, credidi. Atq; vni Præsbyterorum Ecclesiæ huius confessus sum palam ad Altare à Domino conformatus reliquum eius Salutaris Sacrificii non sine timore perfeci. Idem qui supra prout ante professusest, Approbatur Manu propria.

Ex Originali Notarii Publici Sebastiani Kaick Anno Domini, 1619. die ut supra,

C V D V.

R Otu 1612. Dni 33. Septembra. Generofus Dominus Petrus Laski z powiatu Sieradzkiego, lako go Pan Bog czerwone pociechy ex voto de tego Drzewa Krzyża S. Kiedy go bys il własni jego ludzy w drodze okradli taka o tym Relatio ucytata coram Notario Publico D. Paulo Lancki.

Anno Domini 1612. die 11. Septembr. Idem z Podebrad w Lwówu w drodze na nocyli dwaj ludzy zdravicy moi Etoszkiem byl nie dawno przyal w Kamienicu Podolskim y nie flaszili mi jedno zo tillez niedziel, zmowiwsi, sie okradli miszne k. Ida sit gleych/

Cz

305

26 Kriegā Trzecia, O Cudach wielkich.
platych/pobrawsy żonie co lepsze z rynku stunkiem srebro / Sady / ź
Innych rzeczy nie male nabrawsy ziedali: za które mi la posławały
w pogoni/y sam ledzkiem Bledzieli certy sułtanic id po rożny
miejscach przez sto rai / a nie moge ich nałć tey sprawy żalies
chawsy wróćte sia musialem ku domowi. Wedac tej tu w Lublinie
prawie luž na roylezbie moim / w dżien Sobotni 6 die
Oktobr. Szczelne do Kościoła Świelego Stanisława do Oycos
Dominikanow gdzie zastawsy lette przed Ołtarzem S. Krzyża/
mia ktorym przy tylszej stalo Lignum S. Crucis poruczyłem te
sprawy iżbde mole Pana Bogu temi sprawy. Domine Iesu
per tribulationes tuas & dolores, quos in hoc Ligno Sanctæ
Crucis pro salute humani generis pertulisti, respice tribula-
tiones meas, & iniuriam ab improbis illatam famulis, iuste
Iudex vindica. Iudica Domine nocentes me, & consolare
animam meam.

Tie wyszlo temu godzinie pięć tego dnia, zdrojacy stemis
wzeczami naciemi które pożądali tu do Lublina od Opata w przys-
tedali ża mna y lebwole stanowsy w gospodzie mą przedmieścia:
Gdzie ten stary Principal tey robocy przyszedł tuż przed mole go-
spode/y polmány iest do flug Welch apud patibulum które bylo
przed Bramą od Zolotowow Confederatow postawione. Źa co
Panu Bogu podziękowawsy iuxta votum factum in signum
gratitudinis, y temu zdrojacy ktery ius gąbkiem te robote iusto
iuditio płacić miał/ & meritas luere pexas obpuścić y gąbkiem
godzarewać vmyślikem/ & in memoriam accepti beneficij obie-
calem zapisem bać zrobic tablicę nie wiele srebras albo złoto
zu oddać/ aby byla powiesiona ad Krzyż Świeleym.

Paulus Lancki, Apostolica Authoritate Publicus No-
tarius, Manu propria.

Et quia ego Sebastianus Ioannis Kaiet de Szulmierzys
ee Diæcesis Gnesnensis Sacra & Apostolica Imperiali Au-
thoritate Notarius Publicus vna cum Famatis D. Stanislao
Siecko

Drzewa Krzyża S. Lubelskiego

27

Siecko, & D. Alberto Dąbrowski Ciubus & Negotiatori-
bus Lublinensibus testibus præsens interfui. Ideo hoc præ-
sens publicum Instrumentum manu mea propria subscripsi
& Sigillo quo in conficiendis Publicis Instrumentis vtor
communiui in fidem ac testimonium omnium & singulo-
rum præmissorum Officio rogatus & requisitus.

Sebastianus Kaiet, Sacra Apostolica & Imperiali
Authoritate Notarius Publicus, manu propria.

Ego Ioannes Kliszewski Præpositus & Officialis Lubli-
nenis do Fidem Famatum D. Sebastianum Kaiet esse Nota-
rium Publicum Legalem per subscriptionem manus meæ
& Sigilli appositionem. Lublini Anno & die quibus supra.

Ioannes Kliszewski Præpositus
& Officialis Lublinensis mpp.

Locus ✕ Sigilli.

C V D VI.

A Nno Domini 1619. die 24. Iunii. Quo fuit Festum Na-
tivitatis S. Ioannis Baptiste sedit & examinavit miracu-
la facta per Lignum Sanctæ Crucis ad ædes S. Stanislai, apud
Prædicatores Conseruatum Honestus Sebastianus Kaiet,
qui supra Notarius Publicus & Iuratus Authoritate Aposto-
lica & Imperiali approbatus.

Et in primis comparuit R. Pr. F. Vincentius Selenko-
vius Prædicator Ordinarius Lublinensis personaliter defe-
rens nobis litteras Illustrissimi ac Magnifici Dñi. Ianusii
Ducis in Ostrog Castellani Craconiensis propria manu sub-
scriptas, rogans quatenus ab officio nostro suscipiantur,
veram & in effabilem veritatem in se continentis, idq; sub-
iuramento. Nos petitioni eius ex Officio iustæ annuimus
Cz

Litteras

306

22 **Księga Trzecia, O Cudach wielkich**
Litterasq; has suscepimus in hanc sequentia verba subscripta. Ab intra.

Admodum Religiose in Christo Pater.

Omnis ingratitudo precipuum iest na świecie vitium, 362
czym przychodzi mi z enym łebem z dżedzieci tredemiaty do/
Pterzy od Pana Boga wzdrowieni byli z tym sie motm do Wm.
oznacē pisanem/ dżeluiac jesi mi poradźić racyl/ aby mi sie przed
Drzewo Krzyża S. do Kościoła Wm. Kawił/ gdyż verificè to
Wm. znacć daie/ je tegoż dnia kiedym w Kościele w Wasmejadow
Drzewo Święteze całomai/ a potym zobmycia jego Wino pil
sensibiliter y visibiliter prawie wiekcie na zdrowiu osułem per
lepzenie y kuż znacznie conualescō biorać in dies sā moce tego
Świetszego Drzewa sile do żerowia/ bo doznałem tego znac-
esnie na sobie/ je Pan Boga przez moc tey świestości/ male iherząc
iego bardzo błissnie ratować racyl. Ža co ta Pana Boga memu
niegodny unijenie dżeluiac/ y Wm. proste/ abyś zpolnie z Kon-
wentem swem okiem z podziękować racyl. Za tym ieko napisla
miej zalecam sie modlitwem Wm. Datum w Brzostowej Dic 7.
Maii. Anno Dni. 1619. Wm. wprzymy przylatil y fluyc
gotow Janusz Kiejs Oktogastie/ Mastellan Rokomski reka
sue A tergo. Adm. Reuerendo in Christo Patri &c. Patri
Priori Ordinis Prædicatorum Sancti Dominici Conventus
Lublinensis Domino & Amico Colendo.

C V D VII.

SVb codem Actu. Comparuit personaliter Uczciwa Doros-
tba Gisla relicta Famati Ioannis Giza Ciuis Lublinen-
sis, y wyznala personaliter te flawa. Ja Deretha Gisla zes-
znamem pod przysięga. Ji stanucy pāmieci Jan Giza Wojt Lu-
belisi/ tak zadebzal byl bardzo/ iż natulac jodebil/ y rzekmi nie
mładał.

Drzewa Krzyża S. Lubelskiego.

23
mładał. A temu iest lat sześćnascie. Ja utrapiona ofiaronalem ge-
do Drzewa Krzyża S. które tu iest w Lublinie v S. Stanisławą.
Czego on dżedzisz; sie bardzo mi za to dżielował / y potym
slubie siedl do Kościoła S. Stanisławą na Kulach / kedy Młody
Świetey wystudyal y Pasmołatszy Eukrament przjal. Že raz ten
go dnia przyszedl z tegoż Kościoła bez Kul do domu/ przeszło
mię Uczijewskiego Etary na tym Drzewie Krzyża S. iherział.

C V D VIII.

SVb codem Actu. Wyznala taj przyczona Deretha Gisla
Ji nieboszczyk Brat ley Zidryan/ nie widział na oczy trzy lata/
którego gdy zaprowadzono do Kościoła S. Stanisławą/ y ofie-
rowano go do Drzewa Krzyża Świętego/ przejrzał y przyszedł
do Domu, drzwi na oczy.

C V D IX.

SVb codem Actu. Stonal personaliter Pan Jan Mosicki
y zeznał pod przysięga te słowa: Ji przed Bożim Narodze-
niem przeklym in Anno 1618. niewidziałem na oczy iebisz
ktory bo mi byly średnia zafly/ y udalem sie do Pana Boga y do
Drzewa Krzyża Świętego/ które gdy mi obmył winem Kiejs
Jan Źakonu Dominik S. y to obmycie przyniesł mi: Storem
sobie tym winem Drzewa Krzyża S. oczy obmyły drugiego dnia
przejrzalem y zdrowiem na oczy zapeklem.

C V D X.

SVb codem Actu. Stonal personaliter Pan Jan Piasicki/
y zeznał pod przysięga te słowa: Ja Jan Piasicki zeznałem
dobrym ūmarientem. Ji Cora moja na Emie Regina dhorułac/
już za śmiertelnę pościeli leżał/ gdyż iuz byla mowa żamkuła.
Galesty Otec. Serdem do Kościoła S. Stanisławą, y wifluż-
ał, Młody S. ofiarowanalem do Drzewa Krzyża S. iżeliby mi
był cze żywo zafal demki/ y prosiłca aby mi obmyto Drzewo Krzy-
ża Świes

ściego, którego obmycia gdym się iey dał napić przysiędy do do mu / y zaraż przysią do siebie y lejt zlecone przez moc Matki Pańskiej.

C V D XI.

SVb codem Actu. Stanisław personaliter y segnala pod Przyjęcie wesciwa Sophię Puškarę Legitima coniunx Domini Heliae Puškarz Ciuis Lublinensis w te słowa : Ja Sophia Zeliaszowa Puškarz zeznawam pod przysięga. Ja Gdy moy na Imie Stanisława chorowal sie byl tak ciężka choreba / iż mu leszczyna zwycząjne nie pomogły. Ałt nie rydlo posłałem do Kościoła Świętego Stanisława / żeby obmyto winem Drzewo Krzyża S. Ktore gby mi przyniesiono. Jam tego wina wpuścił a trzy People w lepeku / y zaraż tem winem z Drzewa Krzyża Świętego twarz mu obmyłam ktora była faradnielspuchna. Za lata Boże zaraż puchliną z twarzy mu żylzy / y niewiedźmę kiedy sie podbiła / y taż zdrowy iefż aż do tego czasu.

C V D XII.

SVb codem Actu. Taż Sophia Zeliaszowa Puškarz zeznala pod przysięgą temi słowy : Ja lattemu pięć / gdy Niebożczyk pierwosy Małymoy Imieniem Jan Puškarz / nie chorując zaraż był w głowie z przedka takie cato doc. mołal przyciąć z strachem wąsy i głowę domowników y maniaków. Obo Gnatani stota przebani y za piecem / y inne słowa tym podobne straszne mowiąc / y lużem mu do jutra wytrwać nietużyła. Aż rano námowiliem go aby sedł co napredzey służyć Mocy Świętej do Kościoła S. Stanisława w Ołtarzu Drzewa Krzyża Świętego / skoro Mocy Świętej wysłuchał / a Krzyż Święty obmyto woda. R te woda pokropiony w dom wąsy / zaraż przeszczony. Małymoy pierwosy Jan / od choreb był wolny.

CVI

C V D XIII.

SVb codem Actu. Stanisław Mathiasz Bebarsz y segnala pod przysięga w te słowa : Ja w Roku Państkim 1617. dwie lecie kiedy na Święty Wileń / & Anno 1619. presenti dwoje malami Corza moja na Imie Katarzyna na Ospe taż je oczu już zamariły się mocno były y zapiski. Wiedząc taj niebespieczny wzrok / przynieśliśmy to do Kościoła S. Stanisława / y ofiara zeznaliśmy to w Drzewie Krzyża S. zaczym zdrowa od ślepoty ona dniu trzeciego wolna była. A te przez moc Matki Pańskiej Ktora cierpią na tym Drzewie Krzyża Świętego.

C V D XIV.

SVb codem Actu. Temie P. Mathiasz Bebarsz zeznala w te słowa : Ja rok na Wileń Roc milat videlicet in Anno Dni. 1618 Chorowalem bardzo niebespiecznie y ciężka choreba niedziel śledni miałem / y Doktorat który kolo mnie chodził / pełnie sie starałac o zdrowie moje. Ale gdym pomocy nie czuł parząc myślikie lekarstwo prosiłem aby mi obmyto Drzewo Krzyża S. Winem y wodą Co gdym uprosił / y obmycia przyniesionego napiłem sie z wiele ratiado Utrzywanego / iż przez moc Matki jego miałem bydż wolny od taj ciężkiej choreby / y potym naprawim zarażem taż moc moją / y zem sam przyświd o swej mocy do Kościoła.

C V D XV.

SVb codem Actu. Stanisław personaliter zeznawiał pod przysięgą wesciwa Dorothę Benedyktaową Nieczką Lubelską w te słowa : ja rok Bebarsz przed S. Michałem / (videlicet hoc factum est Anno Dni. 1618.) Gdym głę z Kościoła od Ojca Jezuitow z Bratem swym Roguistim / kac mimó Rāmienies Pana Marcina Lemki Doktora / wpadło do pionice przodzie dwie dziewczęta Brat z Siostrą / Jedzey y Barbarę y luż nie było żadnej otu fizycznej / a zwiesza gdyśmy obeic wycili ; y brat

D

barba luż

C. V. D. XV.

25 *Księga Trzecia, O Cudach wielkich*
 barą iuż nie mówiąc/y wstęć nie mogły/ gdyż one gwałtownie sko-
 rzenie i wypadek temie/ władza lej było y moc węjskie albo siła obo-
 lejo. Ali Młatta żałosna matka staranie okale obiatek wleżała /
 przyniosła im wino wktórym obmyto było Drzewo Krzyża Świe-
 tego y dała im pić. Z przytym oblicallamy obole do tegoż Drzewa
 Krzyża Świętego / y siedm Pánien przed Ołtarzem na Ektorym
 Starego Drzewa Krzyża S. pospóku z przerzeczoną Barbára połka-
 wiliśmy : zdroż natem czas przed Ołtarzem ta przemowilana pier-
 wo słowa Jezus/ y tak obole zdrowo do Domu odchło z Kościoła
 Świętego Stanisława.

C. V. D. XVI.

SVb eodem Actu. Stanal personaliter y ziemni pod Przysię-
 ge Ślubny Pan Stanisław Rycharcki. Ii Roku Pánstwego/
 1614. Gdy eglen gwałtowny na przedmieściu Krakowskim dos-
 my pałki/ y Oycowie Dominikani z Drzewem Krzyża Święte-
 go eglen obesli żarząc się widzącą na Stare/ y eglen zanim ustal-
 ło węjscy natem czas bedacy Szczęścielkowi nascianu. Ektora na tym
 Drzewie Śbawienie nasze obprawowali przyczytali; gdyż znaćna ś
 probka pomoc z duchem przyniesieniem tego Drzewa Krzyża Świętego
 robieli. Item recognouit, iż był przytym gdy X. Piast Bonat
 publice w Kościele wyznał przed Ołtarzem/ iż ewangelia nie dałac
 aby te było prawdziwe Drzewo na którym Chrystus Pan cierpiął/
 doszal/ gdy Młody Święty przed nim odprawić nie mógł/ dż
 publice in Feste Ascensionis Domini nostri iherosiarstwo
 swoje wyznał przed Spowiedzi.

C. V. D. XVII.

SVb eodem Actu. Stanal wcześniej Ewa Juškowa Mieszka Lubelska personaliter, y pod przysięgą zeznawaliac w te słowa:
 Ii natem czas gdy Młyna Cerkę molauj byla prawie obumar-
 iey gdyżamy iatuż węjsce za umiera mieli/y tak bylo. Tedy gdym le-
 ofistrowali do Drzewa Krzyża Świętego za pomoca Weso ozyta/
 y do zdrowia przysiąg.

Act:

Drzewa Krzyża S. Lubelskiego:

26

Acta & Scripta sunt hæc per me Sebastianum Kaick Sul-
 miciriensem Notarium Publicum Authoritate Apostolica
 & Imperiali approbatum testibus his presentibus. videlicet
 Generoso Dño. Stanislawo Rycharski: D. Mathia Naszcza-
 wianski, D. Alberto Zninski, D. Ioanne Pialecki, D. Sta-
 nislawo Siecko, D. Ioanne Stryiak, Domino Bartholomaeo
 Krocovicz.

C. V. D. XVIII.

Anno Dñi 1619. Die 27. Junii. Ślubny Pan Kasper
 Weytkowski powiatu Lubelskiego stanal personaliter y wę-
 znał Imieniem Młajonki swojej Katharyny Pruszyńskiej z Pow-
 iatu Łukowskiego/ a teraz z nim w Powiecie Lubelskim miej-
 sciey/ supplex rogans, aby ta Recognitio tego certa & firma z
 przytym facta, od nas przyjęta byla/ Etora Recognitio tego w te-
 stowa byla. Doznala Młajonka moja Katharyna Weytkowska
 wielkiego Dobrobieństwa przeto Drzewo Krzyża Świętego tu w
 Oycowem Dominikanow w Lublinie w S. Stanisława bedacego/
 Etore aby bia wypnala tu poranu fama byla w Kościele. Teraz
 ini ryciezdziałac w droge & wielce zdrożne bedac/ prosiła mia-
 jaco Młajonka/ aby mi ia Imieniem lej pod przysięgę zeznał iako de
 facto zeznawam presentibus vobis testibus fide dignis y poda-
 piuite sie na to. Ii przerzeczona Młajonka moja przetw czas nies-
 mały cierpieli chorobe wielka/to iest/ Edut: zdrożna rozmie-
 ty remedia. Ktoreley nic nie pomogły. Ii mis toledzoc co iuż
 tej miałala czynić wspomniala sobie uż to Drzewo S. na Ektorym Pan
 zdrowie woleczne węjskim bat/ y przeto Drzewo ofność wziela iż
 tej y tej chorobę pojbyć miala/ y sta zbrośćla Małża sobie obmyć
 Drzewo Krzyża Świętego y ziedy to miało te choroba napadać/
 poczyniły po sobie pila te ablutoria/ y ile razy to pila zawęc od Kas-
 duku wolna byla/ iakoż y teraz iuż bliżej roku nigdy go nie cierpi/
 Etorego ona Dobrobieństwo wobiegana y la poselu znał Młajon-
 kę iż

D. 2

309

57 **Księga Trzecia. O Cudach wielkich,**
actiey iako Juramentem taki i reka zeznawam y podpisalem sie
Gaspar Woytkowshi reka własna. Präsentibus testibus Domiu-
no Martino Buczkowski. D. Stanislaw Siecko. D. Bartho-
lomaeo Krocovicz. R. P. Fr. Balthasar Przytycki Sacrista.
R. P. F. Mariano Czulikowicz Confessario Præfatae Catha-
rinæ Woytkowka.

C V D XIX.

Tęgoż Roku Państwiego vt supra Die 30. Junii quæ fuit Do-
minica, & Festum Commemorationis Sancti Pauli Apo-
stoli.

Jesusal personaliter pod Przyjego Pan Matthiae Bożenou
stutowe słowa: Zeznawam jsem doznał przez Drzewo Krzyża S.
Znaczący łaski Boga wobec mojego. Niebędac srebrem y goralce
zatwardzeniem zekadkami y in jemi cieplami chorebami przez ledem
cały rok złożony y luž prawie spokojuściac sie przedzej śmierci nij
Synota. Za zdarzeniem Bożym tu w Lublinie Pana jedna rady
mi takiey dodala żebym pił wino to/którym by Drzewo Krzyża S.
obmyto a miał nadziele zupełna/ iż zdrowym zostaue. Co gdy m
ią uczynił/ y ktoręgo dnia tego wino użyskał/ w tenem zdrowiu zo
stał. Tacy Pan Bog niech bedzie pochwalen na wieki wieczne
Amen.

C V D XX.

SVb eodem Actu. Pezytym tenje zeznawam. Tego wina Etos
tym Drzewo Krzyża Świętego obmyte doznał y je nabi nie
dokarstwa lepsiego nie maja rokiem z seba ktoru y po ten czas
lepsze mam. Przyledkawny do Miasteczkę Jampola Miejsca
sici Jego Mieśc Kożecia Szarawskiego. Tam gdy m rodziła Kos
miocego Myśliwca na Imie Jana tegoż Kożecie Szarawskiego/
y luž właściwie od stolaczych medykniego/ śmierci przesądzonego/
który im byl mowezamienil/ ocsy wstup poftawil/ y właściwie Kos
mial/ przykrojowy wina tego w którym Drzewo Krzyża Świętego
obmyte/

Drzewo Krzyża S. Lubelskiego.

28

obmyte / w puścilem mu go w stanie/ ktoru on poiknowy żeraż
przemowil te słowa: Coś mi taki dobrego dał wypić/ nikt ci to
Bog zapłaci. Potem zdrow został. Pod przysięgę schał & sche-
dulam, prædicta continentem scriptam, pedał dla wielesey
wiary.

C V D XXI.

SVb eodem Actu. Stanela personaliter y zeznala Anna Tu-
sinowa Miejscka Lubelska/ Raciwo y też personaliter Cor-
ze swoje Szczęsne w te słowa: Ja Anna Tusinowa eszonymie te
Dobrodźleństwa ktoru mi Pan Bog dał ze Szczęsną Corką moją
kteru mi Pan Bog dał/ pulczarza lata stekala/ raciwo y
żarosz: do Jaszczey Panny Ołtarza y do Drzewa Krzyża S.
Ktorego często mocu doznawał/ ale osoblivie w ten czas/ gdy
taż Corka moja Szczęsna z Częstochowey lądec niemogła wieleka
choroba/ to jest/ Kąduż cierplala/ raciwo y do Drzewa Krzyża
Świętego/ y od tych czas jest mi Corka振动iona/ y 36 Mies-
syna/ choroby wieczej wielekey nie cierpi.

C V D XXII.

SVb eodem Actu. Taż pomientona Anna Tusinowa powie-
szała y zeznala do te słowa. Drugi Cub Wm. powiedam y
zeznawam/ ktoręgo na sobiesama pospolu z Małżonkiem moim
doznała/ bo gdy m stekala Srebro cieplko y goralce/ taż y Mai-
mey Tusina. Ja wspominalam sobie na Drzewo Krzyża Święte-
go ſcie jest wielekey mocy/ dałem teby obmyć winem Drzewo to S.
Ktorego wina pospolu z Małżonkiem moim gdy m użyskała/ 36
pomera Boże y Drzewo Krzyża S. obolesły odrówiekt/ y do
tego czasu w dobrym zdrowiu/ taki nas Wm. zdzielić iestesmy.
Taż gdy m pierwym dżiecięciem dojdziła y miałem Syna/ Ple-
dy mi stekali/ do babym sie raciwo/ żem lepsze tego Dobrodziela
swoja Państwiego nie roledział/ aż gdy mi inne dżiatki stekali przes
Drzewo Krzyża Świętego odrówione ſa.

D3

C V D

340

C V D XXIII.

Tegoż Roku y Dnia vt supra. Jeżnała personaliter g dą pła
śmie podała żałonnicę Małgorzatę Świętego Dominika
Profesję temi słowy. Ja wyznawałam cem pan Bog dali/ gdym
był powietrzem albo paralizem zarażona/ lat kilkanaście/ a mimo
mówicie iako mogę pamiętać lat siedemnastu temu chorobę čierpiącą/
obiecałem kiedy w dniu Świętecznym do Drzewa Krzyża Świętego/
męlikiem albowiem sobie w dniu Sobotni o tym/ aby mie zaproś
wadżono do Drzewa Krzyża Świętego prełec Panę Boga Świe
go/ aby mie już na lebne krone obrócił/ y tak gdym przystępowało
i do Drzewa Krzyża S. zarażem adęta od Drzewa Krzyża S. do
temu zdrowia/ będąc przedtem zarażona paralizem.

C V D XXIV.

Svb codem Actu. Tęż poinformowała żałonnicę Dominikę S.
drugi Cuba wyznala w te słowa. Powtore dożasłem. Gdym
oddała potajemnie do Blaſtoru z Lublina; w Pietrowinie
bedac roſtekałam sie; Wylam przećie na przeciwo Bogu bom
przećie lachela/ bedac chore aż iadek dalej spadłem z woza/ y kolo
mi nogi w kolanie pogruźiałko : skowum sie obiecałem do Drze
wa Krzyża S. y dał mi to Pan Bog/ iem zdrowa została/ iako mie
widaćie przed oczyma ludzkimi dobrze chodząca. Jedy dobry
dzień wiek mi Pan Bog do świętuje się. lat przesz to osywią
sace Drzewo Święte czynil/ milcze.

C V D XXV.

Svb codem Actu. Anno & die vt supra. Jeżnał personali
ter Jan Stryk pod Przyślega temi słowy. Iż lat temu
osiemnaste iakom miał Drzenie serca y mąstkiego Ciało przesz pieć
godzin. Nie mogąc sobie radzić, lebom zągniebli do Maćciofa S.
Stanisława/ y prośilem. Oycę żałonnicę aby mi iako neypres
kacy kazał obmyć Drzewo Krzyża Świętego. Ktorem sie winda ona
go Ektorym

Drzewa Krzyża S. Lubelskiego.

30

go Ektorym był Krzyż Święty obmyty adpil / zdroz myſte chorobe
iakoby obemnisie raka gwałtem kte odiały y głębi Drzey wiacej iey
nie čierpie.

C V D XXVI.

Svb codem Actu. Jan Pińko jeznałam jem lat pieć Grebra
i gotacka ziejony lezał. Aż mi Małżonka moja ręce : Wili
ły Mleczu dugo i też tak iuż bedzieš chorował. Odpołem Jeżna;
A co mi kajeſsz czynić. Rzeka ona A za nie mamy Drzewa Krzyża S.
y Świętego Stanisława : Kasieno iewinem obmyć/ piye to raki
no pomożeć dali Bog. Uczynilem tak. E. Kradbám Ektory był
promotorem Koźanica S. świadom tej choroby motey był/ y 36
dobrodziejszym Pana Jezusa Ukrzyżowanego odrzewalem.

C V D XXVII.

Svb codem Actu. Mathiasz Molyskowicz Mieszanina Lu
belski jeznał personaliter. Iż dylecie moje na Imię Jacek/
dwie lecie małac/ bez nadziejcie zdrowia/ chorowala : be stolcow ca
ły tybliki nie mała. Poradzono mi aby m Reubarbarum kupil/
y to dylecieciu w winie pobal. Uczynilem według rady Sedlem do
Ormianina Imieniem Martanisza/ Ektory tu jest teraz w Lublinie/
y prośilem go aby mi Reubarbarum przedał. Spytał mnie. Co
wam Panie Mathiaszu po nim : Powiedziałem mu pożreba
kzeli mitak ten Ormianin Martanisz : Co wam po Reubarba
rum macie wy Reubarbarum v S. Stanisława. Kasiecie tenc
obmyć Drzewo Krzyża S. dobyć bedzie. Zażumiały y nie je mie
Katholicki Ormianin oczy/ tedy zwielka ochora kazałem obmyć to
Mleci Panieley Drzewo Święte. Ktorego obmycia florom sie
dal dylecieciu napisć/ zdrowie zostało.

C V D XXVIII.

Svb codem Actu. Tenże Pan Mathiasz Molyskowicz drugi
Cuba taki pod Przyślega o sobie wyznał/ jem gdy tak čiese
se choror

Księga Trzecia, O Cudach wielkich.

Co denerwał/ żadne lekarstwania nic mu pomoc nie mogły/ y luž wle-
dżąc śmierć bliską swoje / a-gdy spodzied jony swej / odał się do
Drzewa Krzyża Świętego. Ofiarowawszy się tedy do tak wielkoy
Cielementce Zbawienia naszego/ y taki nad spodziewanym uległy p-
zdroiny/zestal.

C V D XXIX.

SVb codem Actu. Ten je ieszczem nowy przeszedzony Jan Młatka
szlachetowicz trzeci Cud wyznawa temi slowy: Takię gdy
Jadwiga Cerką moją na Ospawielszą bardzo denerwał/ y grędy
Doktora źydę zalezwał iż wedłumi rozmówami/ a nic nie pomagało:
y erozem na oku lednym ukazała się ona Krysta wielka/ktora
dwanaście śledzieli na sarmę grzenicy odziewała/ tedy nadzialec
udarowy się do Drzewa Krzyża S. y pomocy tego prosił Ktory u-
nim wolił dla wiecznego zdrowia naszego/ y Własem omycie
Drzewa Krzyża S. przemyszał oto tak skradnie sarkione/ y za-
 tym ona skradność zginała y Cerkę ozdrowiała.

C V D XXX.

SVb codem Actu. Jan Gayno Mieczanin Lubelski staniec
personaliter y z swego Małżonka/ y zeznał pod przysięgą w te-
mowa: Je Jan Gayno z Podzamca Lubelskiego/ tu Rawańczy
gospodarstwo moja Mälżonka na Imie Maryna/ ktora 20 m. teraz
młodsza jest zdrowa. Zeznawam pod Przysięgą iż oznaczana/ iż le-
żała w goracej wiekszej cale śmierć śledziela/ y iż śmiertelna była/
bo y sama sobie bliska śmierci czuła. Ja przeszedzony Małżonek
storum się iż był na pięć godzin/ z obmycia Drzewa Krzyża Świętego
zatrą gorączka precz ustąpiła/ a teraz dwie lata temu iżco się to
stało/ pod przysięgą zeznawam.

C V D XXXI.

SVb codem Actu. Je Anna Młatkanka z Kraśnikiem zeznawam
pod przysięgą iżem na pulku lat czterdziest i rok skońcila/kies-
zym była w Lublinie na Trybunali y do tego Kościoła ducha przyp-
stała.

Drzewa Krzyża S. Lubelskiego.

Sta. Storum się tylko ofiarowało do Drzewa Krzyża S. y Młtko
Świeto nadelektowaniem swoim studał/ zdroż do tego drzewa przy-
glądem y kule w Kościele zezwoliły oswej mocy do demu zasta/
a od tego czasu nigdy ich wiecze niepotrzebowała ani w starodzie-
molej potrzebowała.

C V D XXXII.

SVb codem Actu. Taż wyżej powieniona Anna Młatkanka/
Siostrę Cud wyznala temi slowy: Takię ieszczę y to zeznawam
pod przysięgą według sumienia. Iż lednego czasu gdym była w
grzadku śmiertelnym nie mogłam przystąpić do Ołtarza Zedy
Drzewa Krzyża S. stale: ale widziałam te nako zwielkimi stra-
dania je przedemna Czart Szatał/ y obliżowałam się; A żem na sposo-
wiedziła y potym ziszy Świeckie studał/ dopieroż do Drze-
wa Krzyża S. bez żadnego wagowania pochła/ y taki złasti Pana
Jesuowej wolna do pełenu tak strasznego Drzewa Świętego
przystąpiłam.

C V D XXXIII.

SVb codem Actu. Jadwiga Tulisowsta zeznała personaliter
teme slowa: Iż Kot temu bieżeliabo mi Właź umarł Źygmunta
Tulisowskiego przed Świętym Michałem/ ten przedtem przestrzelili
lata denerwał nigdy mocy ani siły malać bom go kilka razy na
stomie składała/ y raz było że nie mógł czerpieć śledzieli oczu otwie-
ryć gdyż cierniali wielekie stryczanie. Iż mi Pán Bramárezyk
zna niebojką poradziła/ y samą postała do Syna swego Ojca
Stanisława Ktory był na ten czas Źakrystanem aby woda z wó-
inem obmył Drzewo Krzyża Świętego. Co gdy uczyniła tem swi-
atem z wodą od Drzewa Krzyża Świętego/ oczy jego obrzywiałą/
y pić mu dała tego obmycia/ y za wielkim dobrodziejstwem
tego Drzewa Krzyża Świętego przeszła y ozdrowiała/ niczego
innego nie używać/ a potym we dwie lata umarł.